

**I. CHARAKTERYSTYKA
DĄBROWSKIEGO RYNKU PRACY**

I.1 DANE OGÓLNE

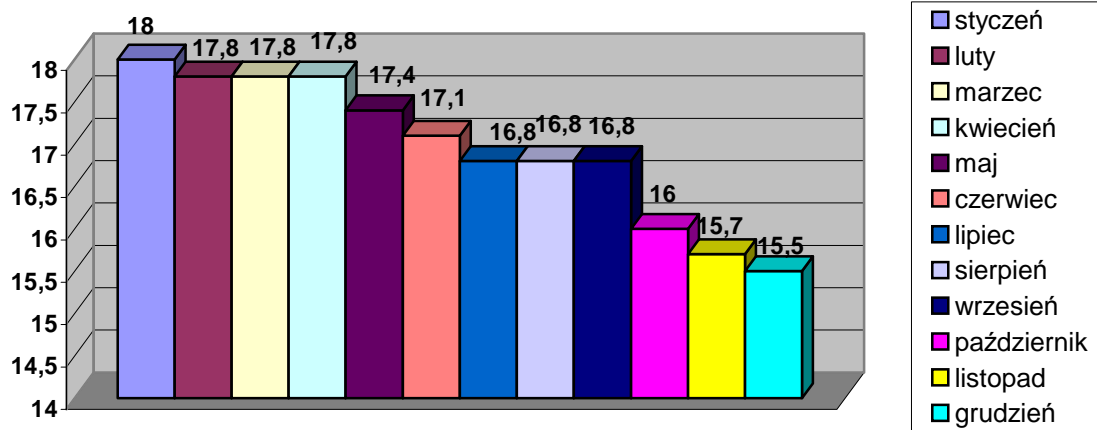
Diagnoza powiatowego rynku pracy jest konieczna do prowadzenia na nim skutecznej polityki. Ponieważ powiatowe urzędy pracy nie dysponują wystarczającymi narzędziami, metodologią oraz zasobami kadrowymi, aby prowadzić pełną analizę lokalnego rynku pracy - ich diagnozy skupiają się przede wszystkim na obszarze bezrobocia.

Na dzień 31.12.2006 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej wyniosła 9193 osoby, co stanowiło 15,5% ogółu osób aktywnych zawodowo. Oznacza to, iż w porównaniu ze stanem na koniec 2005 roku liczba zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy zmniejszyła się o 1653 osoby, a stopa bezrobocia spadła w tym okresie aż o 2,4%. Tym samym można stwierdzić, iż zapoczątkowana w 2004 roku tendencja spadku bezrobocia utrzymuje się, a co więcej nabrała jeszcze większej dynamiki (dla porównania w 2005 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 1292 osoby). Warto również podkreślić, iż liczba osób bezrobotnych spadła po raz pierwszy od 2000 roku poniżej progu 10 000.

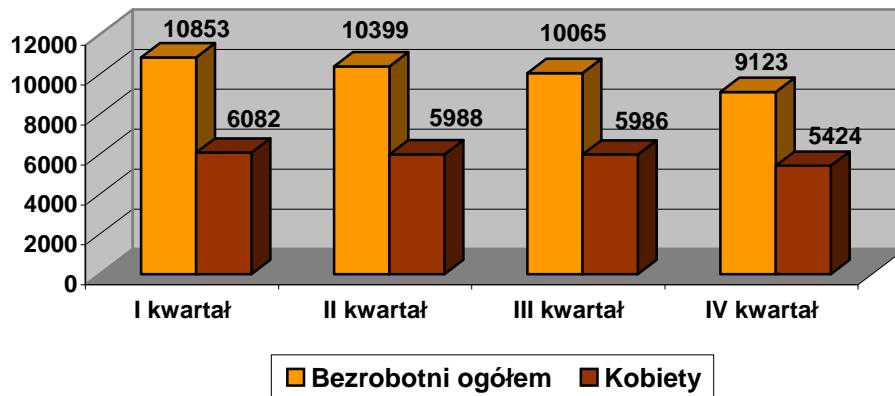
Co szczególnie istotne, dokładna analiza dynamiki bezrobocia w 2006 roku pokazuje, że na gruncie danych statystycznych po raz pierwszy od wielu lat nie można było zaobserwować sezonowych wahań jego poziomu. Nawet w miesiącu grudniu, który tradycyjnie jest miesiącem wrażliwym na sezonowe wahania w obszarze rynku pracy i przynosi wzrost bezrobocia, liczba osób zarejestrowanych zmniejszyła się w stosunku do listopada (z 9323 do 9193). Dla porównania w 2005 roku liczba osób bezrobotnych wzrosła z 10 705 w listopadzie do 10 846 w grudniu.

W 2006 roku nie nastąpił także wzrost stopy bezrobocia w miesiącu lipcu wynikający z napływu absolwentów, którzy w tym okresie kończą edukację i rejestrują się w Urzędzie Pracy. Analiza wykresów jednoznacznie wskazuje na liniową tendencję zniżkową i trwały charakter spadku liczby osób bezrobotnych.

Stopa bezrobocia w Dąbrowie Górniczej w 2006 r.

Dynamika bezrobocia w 2006r.

Na spadek poziomu bezrobocia złożyło się kilka czynników:

- większa liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy w porównaniu z rokiem ubiegłym (5964 w roku 2006 wobec 5584 osób w roku 2005),
- wzrost liczby ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES i migracji zarobkowej zasobów siły roboczej do krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- realizacja aż 6 projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – w 2006 roku w ich ramach wsparciem objęto łącznie 1124 osoby bezrobotne,

- wzrost gospodarczy na poziomie ponad 5%, dalsze ożywienie aktywności inwestycyjnej sektora MSP, rekordowa wartość inwestycji zagranicznych w Polsce (w tym 1,5 mld zł deklarowanych inwestycji w KSSE),
- wzrost eksportu, zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym oraz wzrost zatrudnienia w sekcjach związanych z usługami.

I.2 STRUKTURA DĄBROWSKIEGO BEZROBOCIA

Pod względem struktury dąbrowskie bezrobocie cechowało się od wielu lat dużą stabilnością i niezmiennością, jednakże począwszy od 2005 roku można było zaobserwować zmiany zachodzące w dwóch obszarach, które w roku 2006 uległy dalszemu pogłębieniu. Po pierwsze - wyraźnie **zmniejszyła się liczba młodych bezrobotnych** - w przedziale 18-24 lata (młody wiek bezrobotnych był przez wiele lat jednym z poważniejszych problemów lokalnego a także krajowego rynku pracy), z 1995 na koniec grudnia 2005 roku do 1487 na koniec grudnia 2006 roku (tj. z 18,4% do 16,2% ogółu bezrobotnych), po drugie - nadal **rosł udział osób długotrwale bezrobotnych** w ogóle zarejestrowanych i ostatecznie zwiększył się z 65,8% do 66,2% (w wartościach bezwzględnych liczba osób długotrwale bezrobotnych wprawdzie zmniejszyła się z 7146 do 6084, ale spadek ten był nieproporcjonalny do ogólnego spadku liczby osób zarejestrowanych).

W roku 2006 można było zaobserwować ponadto symptomy dwóch zjawisk – po pierwsze zahamowaniu uległa trwająca od kilku lat pozytywna tendencja spadkowa w obszarze udziału bezrobotnych kobiet w liczbie zarejestrowanych ogółem - zwiększył się on z 56,8% na koniec 2005 roku do 59% na koniec 2006 roku. Opisując to zjawisko od strony „spadkowej” można stwierdzić, iż liczba bezrobotnych kobiet wyrażona w wartościach bezwzględnych w 2006 roku zmniejszyła się, ale wyraźnie mniej niż liczba mężczyzn (tj. o 735 kobiet wobec 918 mężczyzn). Tym samym należy stwierdzić fakt, iż **bezrobocie wśród kobiet to ciągle poważny problem lokalnego rynku pracy**, który pomimo podjęcia w 2006 roku przez dąbrowski Urząd dodatkowych działań aktywizujących skierowanych do tej kategorii bezrobotnych (dwa projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu

Społecznego w ramach Działania 1.6), nie tylko nie uległ zmniejszeniu, ale (wprawdzie w minimalnym stopniu) relatywnie wzrósł.

Po drugie - dalszemu przeobrażeniu ulegała struktura wiekowa dąbrowskich bezrobotnych – zmniejszył się udział procentowy osób zarejestrowanych w wieku 25-34 lata z 26,7% na koniec roku 2005 do 25,9% na koniec roku 2006, zaś udział procentowy bezrobotnych w wieku 45-54 lata uległ w tym samym okresie zwiększeniu z 29,1% do 30,6%. Można zatem zauważyć, iż **zjawisko starzenia się ludności znajduje coraz mocniejsze odzwierciedlenie także w strukturze dąbrowskich bezrobotnych** prowadząc do dekapitalizacji zarejestrowanych w Urzędzie zasobów siły roboczej. Dodatkowo może być ono nasilone poprzez migrację zarobkową relatywnie młodych i dobrze wykształconych mieszkańców miasta.

Reasumując - o ile **wyraźny spadek stopy bezrobocia oraz bezwzględnej liczby osób zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy** można uznać za zjawisko stosunkowo trwałe i jednoznacznie pozytywne, o tyle zmiany jakie dokonują się w obszarze struktury lokalnego bezrobocia są bardziej złożone, wieloaspektowe i tym samym wymagają bieżącej analizy, tak by podejmowane działania aktywizacyjne były w jak największym stopniu adekwatne, ukierunkowane i kompleksowe (np. zróżnicowane podejście do osób z dużą przerwą w aktywności zawodowej i edukacyjnej i bez takiej przerwy).

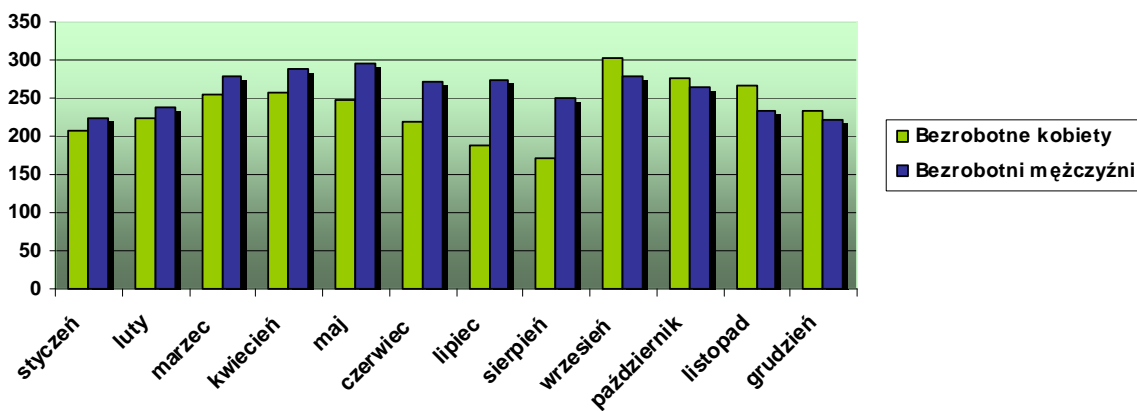
Bezrobocie kobiet

Zarejestrowane bezrobotne kobiety stanowiły na koniec 2006 roku 59% ogółu bezrobotnych (5424 osoby) wobec 56,8% udziału w ogóle bezrobotnych na koniec roku 2005 (6159 osób). Tak jak już zauważono powyżej oznacza to spadek bezrobocia wśród kobiet wyrażony w wartościach bezwzględnych (liczba osób) przy wzroście wyrażonym w wartościach względnych (udział % kobiet w ogóle bezrobotnych). Szczególnie wysoki jest udział kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych, który na koniec 2006 roku osiągnął poziom 62,8% (wzrost o 2% wobec stanu na koniec 2005 roku).

Główną mierzalną przyczyną wysokiego bezrobocia wśród kobiet jest brak doświadczenia zawodowego – wśród 2874 bezrobotnych bez stażu pracy aż 1765

osób to kobiety (61,14%) oraz kwalifikacje zawodowe nieadekwatne do warunków lokalnego rynku pracy. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż wśród ogółu osób bezrobotnych, które zostały zarejestrowane w dąbrowskim Urzędzie w 2006 roku (11320 osób) kobiety stanowiły nieco mniej niż połowę, tj. 49,1% (5561 osób). Poprawie ulega również struktura wykształcenia kobiet – od kilku lat zwiększa się liczba kobiet legitymujących się wykształceniem wyższym. Kobiety z tym wykształceniem stanowiły na koniec 2006 roku prawie 66,35% ogółu bezrobotnych z dyplomem uczelni wyższej (wzrost udziału o 1,35% w stosunku do roku 2005). Kobietom ciągle jednak trudniej jest znaleźć pracę (jak wynika ze statystyk Urzędu w comiesięcznych analizach podjęć pracy liczba mężczyzn jest wyższa od kobiet średnio o kilka procent, choć począwszy od września 2006 roku proporcje te uległy odwróceniu, trudno jednak w chwili obecnej stwierdzić na jak długo – dane te obrazuje poniższy wykres).

Liczba podjęć pracy w 2006 roku w rozbiciu na kobiety i mężczyzn

Na poziom bezrobocia oraz trudnego położenia kobiet na rynku pracy składa się cały szereg czynników o charakterze społeczno-ekonomicznym. Bariery społeczne są efektem tradycyjnego procesu socjalizacji, który utrwała stereotypy dotyczące miejsca kobiet w społeczeństwie, rodzinie i w efekcie również na rynku pracy (chodzi tu przede wszystkim o ograniczoną mobilność zawodową kobiet w okresie macierzyństwa i trudny powrót na rynek pracy po jego zakończeniu). Bariery ekonomiczne wyrażają się w segregacji płciowej i segmentacji rynku pracy,

nierównych warunkach płacowych (problem tzw. "luki płacowej"), licznych przeszkodach w awansowaniu i zajmowaniu wyższych stanowisk decyzyjnych przez kobiety (problem tzw. "szklanego sufitu") oraz w trudniejszym starcie kobiet na rynku pracy.

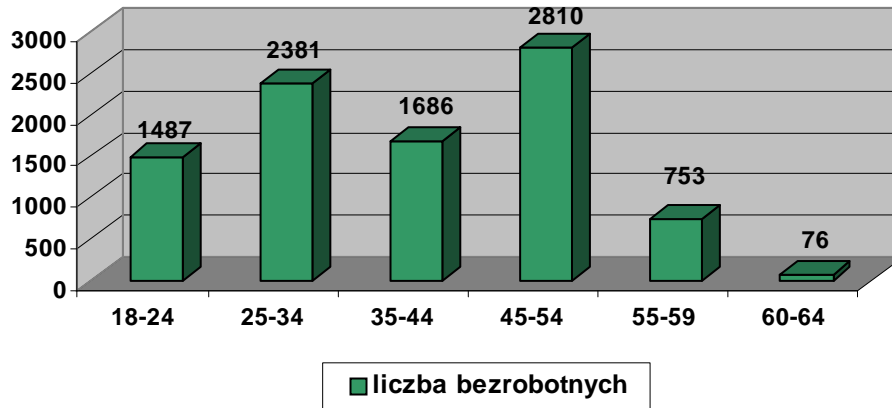
Wiek bezrobotnych

Począwszy od 2005 roku najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym osób bezrobotnych jest przedział 45-54 lata, w 2005 roku bezrobotni w tym wieku stanowili 29,1% ogółu zarejestrowanych (3155 osób), na koniec 2006 roku ich liczba uległa wprawdzie zmniejszeniu (2810 osób), lecz udział procentowy w ogóle wzrósł do 30,6%. Warto zwrócić uwagę, iż jeszcze w 2004 roku najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym był przedział 25-34 lata (3360 osób, tj. 27,6% ogółu zarejestrowanych). Na dzień 31 grudnia 2006 roku zajmował on drugie miejsce pod względem liczebności i reprezentowany był przez 2381 osób, którzy stanowili 25,9% ogółu bezrobotnych.

Dalszemu zmniejszeniu uległa również liczba najmłodszych osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 18-24 lata i drugi rok z rzędu był to spadek dość wyraźny z 1995 osób w 2005 do 1487 osób w roku 2006, tj. z 18,4% do 16,2% ogółu zarejestrowanych. 1686 osób czyli 18,3% ogółu zarejestrowanych, to osoby w wieku 35-44 lata – spadek wobec 2005 roku o 1%. Pewien wzrost liczby osób bezrobotnych można było natomiast odnotować w dwóch najwyższych przedziałach wiekowych: 753 osoby, tj. 8,2%, reprezentowały przedział 55-59 lat (643 osoby w 2005 roku, tj. 5,9%) , natomiast 76 osób, tj. 0,8%, to zakres wiekowy 60-64 lata (59 osób w 2005 roku, tj. 0,5%).

Dane statystyczne pokazują zatem wyraźnie, iż proces starzenia się ludności, a tym samym populacji osób bezrobotnych jest zjawiskiem o coraz większym natężeniu. Średnia wieku zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie podnosi się - pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż największe zmiany w strukturze bezrobotnych zanotowano w grupie osób do 24 lat (różnica in minus o 2,2 punktu procentowego), zaś niepokojącym zwiększenie populacji bezrobotnych w wieku 45-54 lata (różnica in plus o 1,5 punktu procentowego). Powyższe dane ilustruje wykres:

Struktura wiekowa bezrobotnych na koniec 2006 roku

Niski poziom wykształcenia

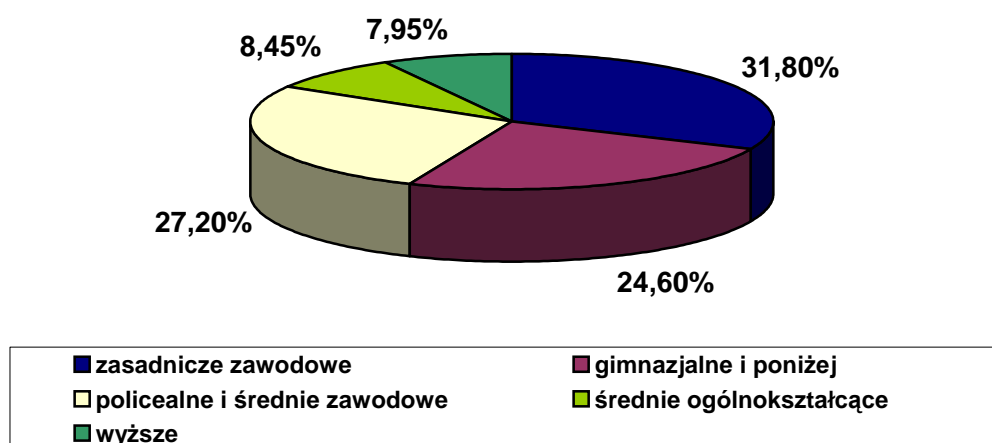
Na koniec 2006 r. podobnie jak rok wcześniej w populacji bezrobotnych dominowały osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowiły 31,8% ogółu zarejestrowanych (2926 osób). Pozytywną zmianą jest fakt, iż drugą pod względem liczebności grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem policealnymi i średnim zawodowym stanowiąc 27,2% ogółu (2498 osób) a nie jak rok wcześniej bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, których udział w ogóle zmniejszył się z 27,1% w 2005 roku do 24,6% w 2006 roku (2261 osób).

Wprawdzie ciągle najmniej liczną kategorią osób bezrobotnych są posiadacze dyplomów uczelni wyższych (731 osób), jednakże ich udział w ogóle bezrobotnych zwiększył się z 6,8% na koniec 2005 roku do 7,95% na koniec roku 2006. Oznacza to, iż grupa ta z roku na rok proporcjonalnie w stosunku do pozostałych zbiorowości powiększa się i w roku 2006 była jedynie o 46 osób mniejsza od grupy bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, która stanowiła 8,45% ogółu (777 osób).

Strukturę bezrobotnych wg wykształcenia przedstawiono na poniższym wykresie:

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia

Niewielki udział osób pobierających zasiłek w ogólnej liczbie bezrobotnych

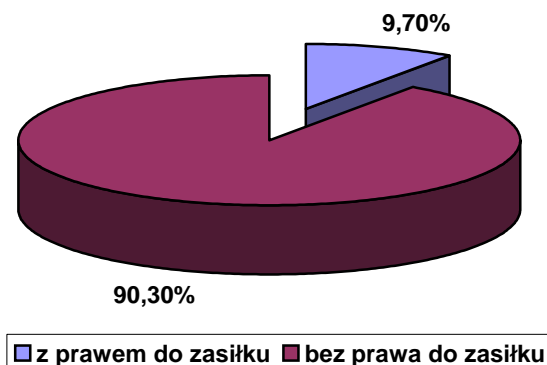
Na koniec grudnia 2006 r. liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku wynosiła 894 osoby, a więc 9,7% ogółu zarejestrowanych, z czego 383 osoby to kobiety (tj. 42,8% ogólnej liczby uprawnionych do pobierania zasiłku).

Oznacza to, że liczba bezrobotnych pobierających zasiłki zmniejszyła się z 1044 osób w 2005 do 894 osób w 2006 przy minimalnym wzroście udziału procentowego z 9,6% na 9,7%.

Istotnym czynnikiem ograniczającym liczbę osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku, pozostaje nieposiadanie przez osoby rejestrujące się 365 dniowego okresu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, od którego uzależnione jest uzyskanie prawa do zasiłku. Szukając możliwości zmniejszenia kosztów prowadzenia firmy, pracodawcy często proponują bowiem krótkotrwałe zatrudnienie, w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Dane te obrazuje wykres:

Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Długotrwałe pozostawanie bez pracy

Osoby długotrwałe bezrobotne, a więc pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego stanowiły na koniec 2006 roku aż 66,2% (6084 osoby) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to o 0,4 % więcej niż w roku poprzednim.

Znaczną część tej grupy stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 3296 osób (35,85% ogółu bezrobotnych i 54,17% długotrwałe bezrobotnych).

Długotrwałość bezrobocia, dodatkowo często poprzedzonego przerwą w aktywności zawodowej, nie tworzy dobrych perspektyw dla odpływów do grupy zatrudnionych. Długookresowo bezrobotni wywodzą się w znacznej części z grup osób o długim ogólnym stażu pracy, a nie są to potencjalni pracownicy, których kwalifikacje i nawyki zawodowe można by łatwo zmienić.

Można wskazać trzy najważniejsze przyczyny długotrwałego bezrobocia, które są ze sobą ściśle powiązane. Pierwsza z nich to rzeczywiste zaniechanie poszukiwań pracy i korzystanie ze statusu bezrobotnego ponieważ „tak jest wygodniej” i „to się opłaca” (ubezpieczenie zdrowotne, zabieganie o pomoc społeczną, ewentualnie jeszcze z innych źródeł) w połączeniu z ogólną biernością osób bezrobotnych i brakiem wiary we własne siły, które z czasem prowadzą do

alienacji a często także wykluczenia społecznego. Druga przyczyna to niedopasowanie kwalifikacyjno-zawodowe osób bezrobotnych do zapotrzebowania zgłaszanego przez pracodawców, inaczej mówiąc niedopasowanie struktury podaży pracy do struktury popytu na nią. Z kolei trzecia przyczyna to utrzymywanie się relatywnie niskich płac osób słabo wykwalifikowanych (mała motywacja materialna do poszukiwania i podjęcia pracy) oraz regulacji krajowych, dotyczących opodatkowania i oskładkowania płac (efekt „klina podatkowego”), które łącznie potęgują efekt pułapki ubóstwa i zarazem pułapki bezrobocia.

Aktywizacja zawodowa osób pozostających dłużej poza rynkiem pracy, długotrwale biernych, nie potrafiących lub nie chcących podjąć pracy, w szczególności wykonywanej regularnie, wymagającej douczenia się, zmiany zawodu lub dyscypliny wykonywania obowiązków jest bardzo trudna, a czasami wręcz niemożliwa. Wymaga ona programów/projektów nastawionych na wszechstronną pomoc w przywracaniu do pracy a także unikania koncentracji na grupach osób relatywnie bardziej aktywnych i lepiej radzących sobie na rynku pracy, w przypadku których cechuje się ona większą efektywnością przy niższych kosztach.

Brak doświadczenia zawodowego

Brak doświadczenia zawodowego jest ciągle jedną z istotniejszych przeszkód w znalezieniu zatrudnienia - jak wynika z analizy wpływających do Urzędu ofert pracy, pracodawcy zwracają szczególną uwagę na doświadczenie jako czynnik decydujący o atrakcyjności potencjalnego kandydata do pracy. Obserwuje się jednak, iż rola doświadczenia zawodowego w niewielkim stopniu maleje (zjawisko to nie dotyczy zawodów wysoko specjalistycznych), a coraz większego znaczenia nabierają umiejętności „miękkie” takie jak innowacyjność, kreatywność, komunikatywność. Ponadto można zauważyć, iż o ile całkowity brak doświadczenia zawodowego ciągle jest czynnikiem „odstraszającym” znaczną część pracodawców, o tyle niewielkie doświadczenie zawodowe staje się dla wielu atutem potencjalnego pracownika a złe nawyki oraz doświadczenia synonimem braku perspektyw rozwojowych oraz „bagażem” utrudniającym pracę na nowym stanowisku. Pracodawcy coraz większą uwagę zwracają nie tyle na ilość, co na jakość i rodzaj doświadczenia zawodowego.

Spośród osób zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie 31,3% bezrobotnych (2874 osoby) nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego. Jest to o ponad 3 punkty procentowe mniej niż w roku 2005 (w wartościach bezwzględnych różnica wynosi 882 osób).

Nieco mniejsza jest liczba osób (1567, tj. 17%) zarejestrowanych z niewielkim stażem – do 1 roku. Staż od 1 do 5 lat udokumentowało 999 osób (10,9%), od 5 do 10 lat pracy 1080 osób (11,75%), a od 10 do 20 lat pracy 1216 osób (13,2%). Bezrobotni mający ponad 20 letnie doświadczenie zawodowe stanowią liczbę 1457 osób (15,85 %).

Na szczególną uwagę zasługują następujące kategorie bezrobotnych:

Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W 2006 roku piętnaście zakładów pracy na terenie Dąbrowy Górniczej wypowiedziało 1081 miejsc pracy a trzy przewidują zwolnienie 590 osób. Najczęstszym powodem tych działań były procesy restrukturyzacyjne ukierunkowane na obniżenie kosztów funkcjonowania na konkurencyjnym rynku.

Należy zauważyć, że w roku 2006 zakłady pracy realizowały plan redukcji zatrudnienia z roku 2005, kiedy to zgłosiły zamiar zwolnienia aż 973 pracowników. Mimo to w 2006 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, którzy zostali zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2005 z 270 do 193. Oznacza to, że znaczna część spośród zwolnionych nie zasiliła zbiorowości osób bezrobotnych. Największe redukcje zatrudnienia (powyżej 50 osób) zgłosiły w 2006 r. następujące zakłady:

- Mittal Steel Poland S.A. – 440 osób (przewidzianych do zwolnienia),
- HK STAL-SERVICE Sp. z o.o – 200 osób (w trakcie wypowiedzenia),
- Przedsiębiorstwo Usług Remontowych i Serwisowych REMIS – 155 osób (w trakcie wypowiedzenia),
- HK Utrzymanie Ruchu Zakładu Wielkopiecowego Sp. z o.o. – 154 osoby (w trakcie wypowiedzenia),
- „CRYSTALLITE” Huta Szkła Sp. z o.o. – 102 osoby (w trakcie wypowiedzenia),

- HUTA BANKOWA – 90 osób (w trakcie wypowiedzenia),
- HK Utrzymanie Ruchu Zakładu Stali i Półwyrobów Sp. z o.o. – 66 osób (w trakcie wypowiedzenia).

Osoby niepełnosprawne

Na koniec grudnia 2006 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowane były 373 osoby niepełnosprawne (4% ogółu bezrobotnych). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby wobec których orzeczono lekki stopień niepełnosprawności – 80,16%, umiarkowany stopień niepełnosprawności miało 19,3% zarejestrowanych osób niepełnosprawnych. Wśród zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie niepełnosprawnych tylko dwie osoby posiadały znaczny stopień niepełnosprawności (0,54%).

Cechy charakterystyczne tej grupy ciągle pozostają takie same i są to: długi okres pozostawania bez pracy (58,45% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy), niskie wykształcenie (jedynie 27,9% legitymuje się wykształceniem co najmniej średnim), wiek od 45 do 54 lat (48,5% zarejestrowanych), brak doświadczenia zawodowego lub nieduży staż do 1 roku (40,2 % ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych).

Należy również dodać, iż oprócz niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej w dąbrowskim Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 129 osób niepełnosprawnych ze statusem osoby poszukującej pracy.

**II. DZIAŁANIA POWIATOWEGO
URZĘDU PRACY W ZAKRESIE
OGRANICZANIA BEZROBOCIA**

II.1. POŚREDNICTWO PRACY

Dobrej jakości pośrednictwo pracy jest tanią i najskuteczniejszą formą pomocy dla osób poszukujących pracy. Dlatego też strategicznym celem Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej jest osiągnięcie jak najlepszych wyników w zakresie pośrednictwa pracy. **Pośrednictwo pracy** polega na udzieleniu pomocy bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników (art. 36 Ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001).

Pośrednictwo pracy realizowane jest w dwóch podstawowych formach:

Pośrednictwa zamkniętego – informacje o wolnych miejscach pracy są dostępne u pośredników pracy. Pośrednicy przeprowadzają wstępne rozmowy kwalifikacyjne z osobami bezrobotnymi – kandydatami do pracy. Wybrani przez nich kandydaci kierowani są do pracodawców (z kartami referencyjnymi), którzy dokonują ostatecznej rekrutacji.

Pośrednictwa otwartego – oferty pracy z nazwą i adresem pracodawcy eksponowane są na tablicy ogłoszeń Powiatowego Urzędu Pracy. Osoby zainteresowane ofertą kontaktują się bezpośrednio z pracodawcą, który samodzielnie dokonuje wyboru pracowników.

W roku 2006 dąbrowski Urząd w ramach pośrednictwa zamkniętego dysponował 2484 ofertami pracy. Część z nich – 351 – pozyskanych zostało przez aktywnego pośrednika pracy. Pośrednicy pracy skierowali na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców 2646 osób bezrobotnych (w ramach systemu kart referencyjnych); 1410 bezrobotnych w ich wyniku podjęło pracę. Oznacza to 53,3% efektywność zatrudnieniową zamkniętego pośrednictwa pracy. Dodatkowo dąbrowski Urząd Pracy dysponował 2041 ofertami pracy w ramach pośrednictwa otwartego. Ogółem, w omawianym okresie, z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 5964 osoby (5584 osoby w 2006 roku).

Inną formą rozpowszechniania ofert pracy są **giełdy pracy** – spotkania z pracodawcami w siedzibie Urzędu, w trakcie których pracodawcy przeprowadzają rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami do pracy.

W 2006 roku zorganizowano 19 giełd pracy dla 16 pracodawców. Pracodawcy zaproponowali na nich 151 miejsc pracy. W spotkaniach wzięło udział 190 osób poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizując swoje zadania w zakresie pośrednictwa pracy koncentruje się przede wszystkim na rzetelnej informacji i pomocy osobom bezrobotnym. Realizacja powyższego celu prowadzona jest między innymi poprzez współpracę z istniejącymi przedsiębiorstwami na terenie Dąbrowy Górniczej oraz realizację działań w celu pozyskania nowych pracodawców.

W roku 2006 na terenie Dąbrowy Górniczej znalazły swe siedziby takie firmy jak: Benteler Distribution Poland Sp. z o. o. – dostawca wyrobów stalowych (oferty pracy dla magazynierów, operatorów suwnic) oraz Magna Automotive Poland Sp. z o. o. (oferty pracy dla pracowników produkcji, ślusarzy narzędziowych, sekretarki, kierownika sekcji w dziale produkcji).

Rozpoczęliśmy współpracę z firmami: RUBYCON BPS – przedsiębiorstwem specjalizującym się w dostawach, montażu urządzeń i systemów grzewczych (oferty pracy dla pracowników serwisu technicznego, monterów instalacji sanitarnych, kierownika prac montażowych) oraz SARPI DĄBROWA GÓRNICZA - zakładem utylizacji odpadów niebezpiecznych (oferty pracy dla kierowców, techników chemików, elektryków, automatyków, inżynierów).

Nawiązanie współpracy z firmami wykonującymi zadania kontraktowe na terenie naszego miasta (np. Hochtief Polska, LTP Polska, Skorpion Security) zaowocowało pozyskaniem ofert pracy na takie stanowiska jak: pracownik ochrony, spawacz, elektryk, pracownik budowlany.

Pośrednictwo pracy opieramy również na stałych kontaktach z przedsiębiorstwami, które systematycznie składają u nas oferty pracy. Należą do tej grupy takie firmy jak: ATLAS BARBARA, CEMET, DHL LOGISTICS, WADER WOŹNIAK, NIKE, KOKSOWNIA „PRZYJAŹŃ”, ALBA MPGK, FINAL, SAIA BURGESS POLAND, SAINT GOBAIN, SEGU POLSKA, składając zapotrzebowanie na kierowców samochodów ciężarowych, sortowaczy, suwnicowych, spawaczy, elektryków, ślusarzy, elektromonterów, magazynierów (operatorów wózków widłowych), pracowników produkcji, ustawiaczy, agentów celnych.

Utrwalanie współpracy z rzetelnymi pracodawcami oraz poszukiwanie nowych inwestycji na terenie Dąbrowy Górniczej, pozwala nam skutecznie pomagać osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia.

Ponadto podtrzymywane i nawiązywane były kontakty z coraz aktywniej działającymi biurami Doradztwa Personalnego i Agencjami Pośrednictwa Pracy w zakresie realizacji ofert oraz pośredniczenia w naborze kandydatów do pracy (Adecco Katowice, Creyf's Katowice, Straight Katowice, Link Consulting Katowice, Horyzont Gliwice, Randstad Tychy, Worker Katowice, Impel HR Service Katowice, Adecco Sosnowiec, Manpower Katowice, Trenkwalder Tychy).

Cały czas utrzymywane są kontakty z innymi instytucjami zajmującymi się problematyką zatrudnienia – np. Regionalną Agencją Promocji Zatrudnienia w Dąbrowie Górniczej (rekrutacja 56 osób na stanowiska operatorów suwnic dla Mittal Steel Poland oddział w Dąbrowie Górniczej).

Realizowana była również regularna współpraca z mediami w zakresie publikowania ofert pracy, w szczególności z Dziennikiem Zachodnim oraz tygodnikiem „Oferta”. Udostępnianie ofert pracy w formie ogłoszenia prasowego, wspomaga proces rekrutacji, szczególnie na stanowiska gdzie pracodawcy wymagają od kandydatów posiadania specyficznych kwalifikacji.

Część z ofert pracy, którymi dysponujemy można na bieżąco śledzić na naszych stronach internetowych.

Dodatkową pomocą dla osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy jest możliwość skorzystania z ofert pracy znajdujących się w Internecie – wszyscy chętni mogą poszukiwać pracy w sieci od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu. Stało się to możliwe dzięki zainstalowanemu kioskowi internetowemu, który umiejscowiony został w aktywnej poczekalni PUP. Kiosk zawiera strony internetowe dotyczące ofert pracy w kraju oraz za granicą jak również strony internetowe poświęcone m.in. wolontariatowi, elementom prawa pracy, przedsiębiorczości, nauce o zawodach.

Nową formą informowania osób bezrobotnych i poszukujących pracy o ofertach zatrudnienia w kraju i zagranicą, a także innych formach wsparcia, stały się radiowe giełdy pracy, w których dąbrowski Urząd Pracy brał udział za pośrednictwem Radia Katowice. Giełdy miały charakter cykliczny i odbywały się raz na miesiąc.

Europejskie Służby Zatrudnienia

W 2006 roku nastąpił dalszy rozwój sieci EURES na poziomie powiatowym i wojewódzkim. Rozwój ten, najłatwiej można zauważyć na przykładzie realizowanych ofert pracy. W 2006r. tut. Urząd dysponował liczbą 5801 miejsc pracy. Najwięcej ofert pracy wpłynęło z Wielkiej Brytanii, Irlandii, Republiki Czeskiej, Islandii, Norwegii oraz Litwy.

Najczęściej pojawiające się stanowiska pracy występowały w następujących branżach: budowlana, przemysłowa, medyczna, usługowa.

W 2006 roku przekazaliśmy 49 podań o pracę naszych klientów do WUP-u lub bezpośrednio do Pracodawców zagranicznych. 709 osób kontaktowało się z asystentem EURES pytając m.in. o oferty pracy, warunki życia i pracy w krajach EOG, ubezpieczenie zdrowotne. W 2006 roku zorganizowaliśmy 6 spotkań grupowych (dla 107 osób bezrobotnych i poszukujących pracy) na temat pracy za granicą, podczas których omawiano możliwość korzystania z ofert zagranicznych oraz udzielano odpowiedzi na pytania uczestników o warunki życia w poszczególnych krajach.

Z asystentem EURES kontaktowali się też pracodawcy – w 2006 było ich 18-tu pytając głównie o możliwości prowadzenia robót na terenie państwa EOG.

II.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Poradnictwo zawodowe i doradztwo zawodowe świadczone przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej ma na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w dokonaniu trafnej oceny indywidualnych szans uzyskania pracy i optymalnego wyboru kierunku rozwoju zawodowego. Służy także osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w lepszym poznaniu cech własnej osobowości (postaw, wartości, zainteresowań), zdobyciu wiedzy o możliwych kierunkach rozwijania indywidualnej kariery zawodowej, aby podejmowane lub planowane działania były bardziej celowe i zgodne z wytyczoną drogą samorealizacji oraz właściwie „zarządzane”.

Zakres usług poradnictwa i doradztwa zawodowego realizowany w 2006 r. przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej obejmował:

- ✓ **porady w formie indywidualnej i grupowej** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, ułatwiające wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie, zmianę zatrudnienia lub samozatrudnienie, w ramach których oferowana jest pomoc w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, omawiane są zasady uczestniczenia w rozmowach kwalifikacyjnych u pracodawców, sposoby radzenia sobie ze stresem. Przy udzielaniu porad wykorzystywane są standaryzowane metody dotyczące w szczególności badania zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

W okresie od stycznia do grudnia 2006 r. z porad doradców zawodowych skorzystało 1819 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W ramach porad grupowych zorganizowano 94 spotkania, w których udział wzięło 936 osób. Spotkania te były poświęcone w głównej mierze metodom i technikom aktywnego poszukiwania pracy. Z porad indywidualnych skorzystały natomiast 883 osoby.

Na szczególną uwagę zasługują warsztaty dla kobiet - uczestniczek projektu „Makijaż zmian” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 1.6). Trwające 4 tygodnie zajęcia służyły określeniu umiejętności i predyspozycji zawodowych uczestniczek, a ponadto wzmocnieniu w nich poczucia własnej wartości. Na warsztatach poruszano zagadnienia dotyczące m.in. technik autoprezentacji, zasad komunikacji, reguł pracy w grupie, planowania swojej kariery zawodowej, zachowania się podczas rozmowy z pracodawcą czy przygotowywania swoich aplikacji. Udział w zajęciach konsultantek firmy Avon dał uczestniczkom także możliwość zdobycia cennych uwag i rad, jak gustownie ubrać się i umalować na rozmowę kwalifikacyjną (i nie tylko).

- ✓ **informację o zawodach**, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia.

W 2006 r. informacji zawodowej udzielono 152 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Dodatkowo organizowane były spotkania informacyjne dla osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy po raz pierwszy.

Celem spotkań było między innymi zaznajomienie zainteresowanych z głównymi formami pomocy jakie Powiatowy Urząd Pracy oferuje osobom bezrobotnym. W 2006r. odbyły się 284 spotkania, w których udział wzięło 2577 osób.

Ogółem w 2006 r. informacji zawodowej udzielono 2729 osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.

Ponadto doradca współpracując ze szkołami ponadgimnazjalnymi z terenu naszego miasta poprowadził spotkania informacyjne dla uczniów tych szkół. Celem spotkań było przekazanie uczestnikom podstawowych informacji na temat zasad i możliwości współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, działalności sieci EURES oraz sieci EURODESK.

- ✓ **szkolenia przygotowujące osoby bezrobotne i poszukujące pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia.** Szkolenia te trwają trzy tygodnie i organizowane są **w ramach Klubu Pracy.** W 2006 r. odbyły się dwie edycje ww. szkolenia, w których wzięły udział 24 osoby bezrobotne (6 uczestników podjęło zatrudnienie).

II.3 AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

Oprócz oferowania osobom bezrobotnym propozycji zatrudnienia oraz udzielania wsparcia w postaci poradnictwa zawodowego dąbrowski Urząd kładzie szczególny nacisk na inicjowanie i organizowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

W roku 2006 Powiatowemu Urzędowi Pracy udało się wyraźnie zwiększyć poziom wydatków przeznaczonych na walkę z bezrobociem – wyniosły one ogółem 8,3 mln zł wobec 6,95 mln zł w roku 2005 oraz 3,9 mln zł w roku 2004.

Wzrost ten w dużym stopniu był udziałem większej ilości środków jakie Urząd pozyskał z funduszy unijnych. W ramach 6 projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny w roku 2006 dokonaliśmy alokacji prawie 3,2 mln zł wobec 1,9 mln zł w roku 2005.

Na aktywne formy finansowane ze środków krajowych wydatkowano 5,1 mln zł, wobec 4,5 mln zł w roku 2005. Na ww. kwotę składają się środki Funduszu Pracy przyznane Powiatowemu Urzędowi Pracy w Dąbrowie Górniczej (wg ustalonego algorytmu) w wysokości 3,9 mln zł oraz środki pozyskane przez Urząd z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 1,2 mln zł.

Podział środków na poszczególne źródła finansowania, programy rynku pracy i ich wydatkowanie przedstawiają tabele na końcu Sprawozdania.

Analizując dane liczbowe w obszarze aktywnych form należy zauważyć, że podobnie jak w roku 2005 zmieniają się proporcje w zakresie źródeł finansowania – zauważalnie rośnie udział środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w finansowaniu różnych form wsparcia – w największym stopniu dotyczy to szkoleń oraz dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

II.3.1 PROGRAMY FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY (ŚRODKI PRYZYCNANE I ŚRODKI POZYSKANE Z REZERWY MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ)

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował w 2006 r. następujące programy aktywizujące lokalny rynek pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy:

Prace interwencyjne

Celem programu jest udzielenie pracodawcom zgłaszającym możliwość tworzenia nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych, finansowego wsparcia w postaci refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych osób.

W 2006 roku pracami interwencyjnymi objętych zostało 147 osób. Umowy o prace interwencyjne trwały przeważnie 6 miesięcy, a ich organizatorami w większości były firmy prywatne.

Na realizację prac interwencyjnych w 2006 roku wydatkowano 277,2 tys. zł. Tradycyjnie już program prac interwencyjnych jest jednym z najskuteczniejszych zatrudnieniowo programów rynku pracy, jego efektywność w 2006 roku wyniosła aż 94,17% (ponad 10% więcej niż w roku 2005) co oznacza, że na każde 10 osób kończących wykonywanie prac interwencyjnych średnio 9 zostało zatrudnionych przez pracodawców na stałe.

Spośród 147 osób objętych pracami interwencyjnymi, 103 osoby ukończyły w 2006 r. uczestnictwo w tej formie wsparcia, a 97 z nich podjęło zatrudnienie.

Staże

Istotą stażu jest nabywanie przez osoby bezrobotne praktycznych umiejętności do wykonywania zawodu, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez Powiatowy Urząd Pracy z pracodawcą, wg programu określonego w umowie.

Do odbycia stażu kierowane są (na okres od 3 do 12 miesięcy) osoby bezrobotne do 25 roku życia oraz do 27 roku życia, jeżeli ukończyły szkołę wyższą i nie upłynęło 12

miesiący od jej ukończenia. W okresie odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy, w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, od którego opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne.

W okresie od stycznia do grudnia 2006 r. programem staży objęto aż 727 osób (czyli prawie dwukrotnie więcej niż w roku 2005).

Uczestnictwo w tej formie wsparcia (wg stanu na koniec stycznia 2007) zakończyło 514 osób, a pracę podjęło 238 osób. Oznacza to, iż efektywność zatrudnieniowa programu wyniosła 46,3%. Warto zaznaczyć, iż efektywność ta wzrosła po zakończeniu uczestnictwa w stażach przez osoby, które rozpoczęły je z końcem 2006 roku.

Na organizację tej formy wsparcia wydatkowano do końca grudnia 2006 roku kwotę 2 401,0 tys. zł wobec kwoty 1 275,0 tys. zł w roku 2005, co oznacza prawie dwukrotny wzrost nakładów na tę formę wsparcia.

W wydatkach poniesionych w 2006 r. na staże zawiera się kwota 342,6 tys. zł pozyskana z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na organizację 148 miejsc stażowych.

Przygotowanie zawodowe

Istotą przygotowania zawodowego w miejscu pracy jest nabywanie przez osoby bezrobotne praktycznych umiejętności do wykonywania zawodu, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Do odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy (które może trwać od 3 do 6 miesięcy) kierowane są osoby bezrobotne długotrwale, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia lub niepełnosprawne.

Podobnie jak w przypadku stażu w okresie odbywania przygotowania zawodowego osobie bezrobotnej przysługuje stypendium wypłacane przez Powiatowy Urząd Pracy, w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, od którego opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne.

Przygotowaniem zawodowym udało się objąć do końca grudnia 2006 roku 260 osób, z których 220 zakończyło już uczestnictwo i 113 osób podjęło pracę. Oznacza to 51,36% efektywność zatrudnieniową tej formy wsparcia. Na sfinansowanie

przygotowania zawodowego w omawianym okresie przeznaczono 811,4 tys. zł.

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jest to program adresowany do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy. Bezrobotni zamierzający podjąć działalność gospodarczą mogą wnioskować o otrzymanie jednorazowej dotacji ze środków jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy.

Wysokość dotacji nie może przekraczać 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia i może zostać przeznaczona na sfinansowanie podjęcia działalności gospodarczej (np. na zakup towaru, wyposażenia, remont pomieszczenia itp.) oraz pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących tej działalności. Dotacja nie podlega zwrotowi pod warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy oraz nie naruszenia innych warunków podpisanej umowy.

W okresie styczeń - grudzień 2006 roku w ramach środków krajowych przyznano osobom bezrobotnym łącznie 82 dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (69 w roku 2005) o całkowitej wartości 922,96 tys. zł.

23 dotacje wypłacono ze środków przyznanych Powiatowemu Urzędowi Pracy a na 59 pozyskaliśmy środki dodatkowe z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Reasumując należy stwierdzić, iż jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej to forma aktywizacji, która cieszy się szczególnie dużym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych. Warto również podkreślić, iż znaczna część beneficjentów dotacji otrzymała także wsparcie w postaci szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” – ważne jest bowiem nie tylko przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, ale również inwestowanie w rozwój kapitału ludzkiego - tak, aby nowopowstałe firmy były profesjonalnie zarządzane i miały jak największe szanse przetrwania na konkurencyjnym rynku.

Dzięki udzielonym dotacjom (w tym także finansowanym z EFS) na terenie miasta powstało 197 nowych firm o bardzo różnym profilu działalności - wśród dominujących obszarów aktywności gospodarczej wskazać należy na handel, budownictwo oraz szeroko rozumiane usługi (np. ubezpieczeniowe, fryzjerskie, krawieckie, prawnicze, fotograficzne, audytorskie i inne).

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to forma wsparcia adresowana do tych podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą przez okres minimum 6 miesięcy.

Wysokość zrefundowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego nie może wynosić więcej niż 5-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Utworzone stanowisko pracy powinno być utrzymane przez okres co najmniej 2 lat w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, natomiast 3 lata w przypadku dużych przedsiębiorców.

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej podpisał w 2006 roku umowy o refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy z 11 podmiotami. Dzięki takiej formie wsparcia, na której sfinansowanie przeznaczono 188,6 tys. zł, powstało 16 nowych stanowisk pracy dla zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie osób bezrobotnych.

Szkolenia

Jedną z przyczyn bezrobocia wśród osób po 30 roku życia jest poszukiwanie pracy po przerwie, a więc poprzedzone nieaktywnością zawodową i najczęściej także edukacyjną, co z kolei wiąże się z **problemem dezaktualizacji i deprecjacji kwalifikacji zawodowych**. Natomiast w przypadku ludzi młodych, którzy niedawno zakończyli proces edukacji pojawia się **problem strukturalnego niedopasowania kwalifikacji**, który jest efektem nietrafnych decyzji edukacyjnych podejmowanych najczęściej intuicyjnie, bez rozpoznania rynku, na podstawie mody lub medialnej popularności kierunków i zawodów.

Dlatego też rola szkoleń zawodowych jako programu rynku pracy jest bardzo ważna – uczestnictwo w nich umożliwia zaktualizowanie dotychczasowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, zdobycie nowych kwalifikacji lub nawet całkowite przekwalifikowanie – co w znacznym stopniu podnosi szanse na znalezienie zatrudnienia.

Na szkolenia finansowane przez Powiatowy Urząd Pracy kierowane są osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych, powinny je zmienić lub uzupełnić

w związku z brakiem dla nich propozycji odpowiedniej pracy, a także osoby, które utraciły zdolność świadczenia pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

W okresie od stycznia do grudnia 2006 r. na szkolenia różnego rodzaju organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej (finansowane ze środków krajowych) skierowano 274 osoby bezrobotne. Uczestnictwo w szkoleniach zakończyły 262 osoby, a 153 z nich podjęły zatrudnienie, co oznacza 58,4% efektywność zatrudnieniową szkoleń ogółem (a więc o prawie 4 punkty procentowe więcej niż w roku 2005). Dla porównania w analogicznym okresie na szkolenia oferowane w ramach projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny skierowano aż 479 osób bezrobotnych, a więc prawie dwukrotnie więcej (458 osób ukończyło szkolenia, zaś 291 podjęło po ich zakończeniu zatrudnienie co oznacza 63,5% efektywność zatrudnieniową szkoleń finansowanych ze środków EFS).

Szkolenia finansowane ze środków krajowych miały formę **szkoleń grupowych i indywidualnych**.

Adresatami **szkoleń grupowych** były osoby, których kwalifikacje wymagały uzupełnienia bądź poszerzenia, co w konsekwencji powinno zaowocować wzrostem ich szans na zdobycie zatrudnienia. Inicjatorem szkoleń grupowych był Urząd, który w oparciu o analizę ofert pracy, analizę struktury zarejestrowanych bezrobotnych oraz potrzeby zgłaszane przez samych zainteresowanych ustalił kierunki kształcenia.

W ramach szkoleń finansowanych ze środków Funduszu Pracy zrealizowano w 2006 roku następujące kierunki szkoleń grupowych: ABC Przedsiębiorczości, SEP pomiary, spawanie elektryczne, gazowe, w osłonie CO₂ i w osłonie argonu, obsługa suwnic, efektywna sprzedaż, kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym. Skierowano na nie 176 osób, 168 osób zakończyło w nich uczestnictwo, zaś 80 podjęło zatrudnienie, co oznacza 47,6% efektywność zatrudnieniową tej grupy szkoleń.

Zdecydowanie większa liczba kierunków szkoleń finansowanych ze środków Funduszu Pracy realizowana była w trybie indywidualnym. **Szkolenie indywidualne** organizowane jest na wniosek osoby bezrobotnej, która uprawdopodobni, że po jego ukończeniu zostanie zatrudniona na okres co najmniej 6 miesięcy.

Uprawdopodobnienie podjęcia pracy ma formę umowy podpisanej pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a przyszłym pracodawcą.

Dąbrowski Urząd w miarę możliwości lokalnego i regionalnego rynku usług szkoleniowych stara się organizować szkolenia we wszystkich kierunkach, na które jest zapotrzebowanie i których ukończenie przekłada się na podjęcie zatrudnienia. W 2006 r. bezrobotni mogli zdobyć nowy zawód na następujących szkoleniach: montażysta rusztowań, administrator sieci, pomocnik maszynisty, szkolenie w zakresie transportu drogowego taksówką, instruktor nauki jazdy, operator koparkoładowarki, fryzjer, pilarz, kosztorysowanie komputerowe, obsługa żurawi przenośnych, przewóz materiałów niebezpiecznych, kurs wizażu.

Spośród 98 osób skierowanych na szkolenia indywidualne, uczestnictwo w nich zakończyły 94 osoby, zaś 73 podjęły zatrudnienie, co oznacza efektywność zatrudnieniową na poziomie 77,7%.

Ogółem w 2006 roku Urząd wydatkował z Funduszu Pracy na program szkoleń 352,7 tys. zł.

Dla osób bezrobotnych, które same chcą zainwestować w podniesienie kwalifikacji, a ich możliwości finansowe są ograniczone poprzez fakt pozostawania bez pracy, wsparciem są pożyczki szkoleniowe. Są one udzielane na warunkach preferencyjnych, objęte są one bowiem zerową stawką oprocentowania, a ich spłata następuje po zakończeniu szkolenia.

W 2006 roku z tej formy pomocy skorzystały 4 osoby, którym udzielono pożyczek o łącznej wysokości 5,6 tys. zł na szkolenia w następujących kierunkach: instruktor nauki jazdy, młodszy górnik, prawo jazdy kat. C, kurs dokształcający przewoźących rzeczy.

II.3.2 PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Rok 2006 był kolejnym rokiem, który przyniósł wzrost znaczenia projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze aktywizacji zawodowej dąbrowskiego rynku pracy. Łącznie realizowanych było aż sześć projektów skierowanych do osób bezrobotnych: dwa projekty w ramach Działania 1.2 SPO RZL – „Teraz Twój krok” oraz „Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?” (adresowane do młodych bezrobotnych do 25 roku życia oraz bezrobotnych absolwentów), dwa projekty w ramach Działania 1.3 SPO RZL – „Przebudzenie” i „Metamorfozy” (adresowane do długotrwale bezrobotnych oraz zagrożonych długotrwałym bezrobociem) oraz dwa projekty w ramach Działania 1.6 SPO RZL – „Makijaż zmian” i „Alfabet biznesu” (adresowane do bezrobotnych kobiet). W ramach wdrażanych projektów wydatkowano w 2006 roku sumarycznie kwotę 3,19 mln zł wobec 1,92 mln zł w roku 2005.

Można powiedzieć, iż w 2006 roku ostatecznie wykształcił się system wdrażania projektów współfinansowanych ze środków EFS dla perspektywy finansowej 2004-2006 – zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalnym. Kapitał doświadczeń zdobytych na gruncie własnego warsztatu projektowego oraz pewna racjonalizacja i odformalizowanie całego systemu wdrażania (które miały miejsce w 2006 roku) począwszy od etapu aplikacji, poprzez wymagania w obszarze monitoringu, sprawozdawczości i rozliczeń – wszystko to razem zaowocowało najwyższym od początku naszego członkostwa w UE poziomem absorpcji funduszy strukturalnych i pozwoliło w większym stopniu skupić się na działaniach merytorycznych, co dobrze widać także na przykładzie Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej.

Dokonując w przedmiotowym obszarze podsumowania roku 2006 należałoby w wielkim skrócie podsumować cały okres programowania, tj. lata 2004-2006. Patrząc na nie przede wszystkim z perspektywy naszego Urzędu, można powiedzieć, iż pomimo trudnych początków i stosunkowo długiego procesu „docierania się” całego systemu absorpcji funduszy unijnych na walkę z bezrobociem - ostatecznie udało się osiągnąć sukces, którego miarą jest nie tylko ilość środków pozyskanych na realizację projektów oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem, ale także faktyczna ich efektywność, tj. realne rezultaty mierzone np. liczbą osób, które

podniosły kwalifikacje zawodowe, podjęły zatrudnienie, założyły własną firmę i rozpoczęły działalność gospodarczą, czy też ogólniej – były po prostu zadowolone z uczestnictwa w realizowanych przez Urząd projektach.

W okresie tym udało się również wypracować pewne rozwiązania modelowe, które powinny być na zasadzie „dobrej praktyki” wykorzystywane w kolejnej perspektywie finansowej 2007-2013.

Projekty adresowane do młodzieży i absolwentów – Działanie 1.2 SPO RZL

Projekt „Teraz Twój krok”

W czerwcu 2006 roku Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej zakończył realizację pierwszego konkursowego, samodzielnego projektu współfinansowanego ze środków EFS w ramach Działania 1.2 SPO RZL. Był to projekt „Teraz Twój krok” adresowany do 455 osób bezrobotnych w wieku do 25 lat oraz bezrobotnych absolwentów (całkowity budżet projektu wyniósł 1 483 807 zł).

Ostatecznie wsparciem w ramach projektu udało się objąć aż 465 osób bezrobotnych. Wszyscy uczestnicy projektu uzyskali możliwość rozpoznania własnych preferencji i oczekiwań zawodowych poprzez usługę poradnictwa zawodowego ("Kwestionariusz oczekiwań", "Karta celów", "Test motywacji"). 257 uczestników staży zawodowych oraz 52 uczestników przygotowania zawodowego dzięki uczestnictwu w tych formach wsparcia zdobyło nowe doświadczenia i umiejętności zawodowe, 119 absolwentów szkoleń podniosło swoje kwalifikacje zawodowe a 25 absolwentów kursu języka angielskiego podniosło swoje umiejętności językowe.

Spośród 438 przeankietowanych uczestników projektu, aż 417 osób uznało, że uczestnictwo w projekcie przyniosło im korzyść. Narastająco od początku realizacji projektu zatrudnienie w wyniku uczestnictwa w nim podjęło aż 225 osób, tj. 48,39% (a więc prawie połowa) ogółu beneficjentów ostatecznych.

Projekt „Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?”

Na drugi konkurs ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w ramach Działania 1.2 SPO RZL Powiatowy Urząd Pracy przygotował projekt „Pierwszy etat czy pierwszy biznes?”, który został skierowany do 180 osób bezrobotnych w wieku do 25 lat (w tym 120 absolwentów) oraz 23 bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół powyżej 25 roku życia. Łącznie z projektu skorzystało 203 beneficjentów zarejestrowanych w PUP Dąbrowa Górnicza nie dłużej niż 24 miesiące. Wartość budżetu projektu wynosi 925 557,01 zł, z czego 72,57% jest finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, a pozostałe 27,43% stanowią środki krajowe.

W wyniku procedury konkursowej projekt przeszedł ocenę formalną i merytoryczną. Uzyskał 96 punktów, plasując się na czwartym miejscu w województwie. Realizacja projektu rozpoczęła się w kwietniu 2006 roku i zaplanowana została do końca czerwca 2007 roku.

W projekcie przewidziany został indywidualny dobór form wsparcia w zależności od preferencji i oczekiwań beneficjentów ostatecznych. Takie podejście do problemu, wymusza mnogość oferowanych przez Urząd form wsparcia, tak by w miarę możliwości każdemu potencjalnemu uczestnikowi projektu stworzyć realną możliwość wybrania instrumentu aktywizującego, którym jest najbardziej zainteresowany i który w istotnym stopniu poprawi jego sytuację zawodową na rynku pracy. W projekcie przewidziano wsparcie dla:

-70 beneficjentów szkoleń zawodowych,

-10 uczestników kursu języka angielskiego,

-100 osób pragnących zdobyć pierwsze doświadczenia zawodowe poprzez udział w stażach zawodowych,

-23 młodych, przedsiębiorczych osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej- dla tych beneficjentów przewidziano wypłatę 23 dotacji.

Wszyscy uczestnicy projektu objęci zostali usługą poradnictwa zawodowego, a beneficjenci staży zawodowych mogli skorzystać z oferowanego przez urząd pośrednictwa pracy.

Zaoferowane instrumenty aktywizujące pozwolą w jak największym stopniu wyeliminować bariery na jakie napotykają młodzi ludzie w poszukiwaniu zatrudnienia.

W trakcie realizacji projektu w 2006 roku udało się zorganizować następujące formy wsparcia:

- szkolenia zawodowe dla 64 osób. Wybrano takie kierunki szkoleń, które odznaczają się największą efektywnością, a także cieszą się największym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych: „Operator obrabiarek CNC”, „Pracownik hali magazynowej”, „Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym”, „Profesjonalna obsługa firmy”, „Nowoczesny sprzedawca”, „Język angielski” oraz „Obsługa kas fiskalnych z obsługą komputera i GMP GHP”.
- staże zawodowe dla 102 beneficjentów- uczestnicy projektu zdobywają doświadczenia zawodowe, nabierają wiary we własne siły, lepiej poznają samych siebie, a przede wszystkim własne preferencje, predyspozycje i oczekiwania zawodowe.
- zorganizowano kurs języka angielskiego dla 10 beneficjentów, który pozwolił ograniczyć bariery językowe młodych ludzi i otworzył im nowe perspektywy zawodowe.
- kurs „ABC Przedsiębiorczości” którym zostali objęci beneficjenci dotacji wyposażył ich w praktyczną i kompleksową wiedzę w powyższej dziedzinie, a przyznanie im środków finansowych znacznie ułatwiło udźwignięcie ciężarów finansowych towarzyszących zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy. 11 beneficjentów stworzyło już dla siebie własne miejsca pracy.

W wyniku uczestnictwa w projekcie zatrudnienie podjęło do końca 2006 roku ogółem 70 beneficjentów projektu, a wydatki poniesione w jego ramach ukształtowały się na poziomie 543 566,84 zł.

Projekty adresowane do osób długotrwale bezrobotnych oraz zagrożonych długotrwałym bezrobociem – Działanie 1.3 SPO RZL

Projekt „Przebudzenie”

Również w czerwcu 2006 roku zakończona została realizacja pierwszego samodzielnego, konkursowego projektu w ramach Działania 1.3 SPO RZL adresowanego do osób długotrwale bezrobotnych i zagrożonych długotrwałym bezrobociem. Głównym celem niniejszego projektu była reintegracja zawodowa 555

osób bezrobotnych powyżej 25 roku życia, w tym 195 długotrwale pozostających bez pracy (z wyłączeniem absolwentów wszystkich typów szkół). Całkowity budżet projektu wyniósł 1 744 768,60 zł.

Ostatecznie wsparciem w ramach projektu objęto 554 beneficjentów ostatecznych (w tym 296 osób długotrwale bezrobotnych). Podobnie jak w projekcie dla młodzieży wszyscy uczestnicy uzyskali możliwość rozpoznania własnych preferencji i oczekiwań zawodowych poprzez usługę poradnictwa zawodowego ("Kwestionariusz oczekiwań", "Karta celów", "Test motywacji"). 306 absolwentów szkoleń podniosło swoje kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniu zawodowym, 18 absolwentów kursu języka angielskiego podniosło swoje umiejętności językowe, 60 absolwentów szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” zostało wyposażonych w kompleksową wiedzę w zakresie zakładania i prowadzenia własnej firmy oraz otrzymało jednorazową dotację na ten cel, 163 osoby odbudowały nawyk pracy i poszerzyły swoje dotychczasowe doświadczenia zawodowe dzięki uczestnictwu w przygotowaniu zawodowym.

Spośród 489 przeankietowanych uczestników projektu, aż 474 osoby uznały, że uczestnictwo w projekcie przyniosło im korzyść. Narastająco od początku realizacji projektu zatrudnienie podjęło 189 osób, a 60 beneficjentów dotacji rozpoczęło własną działalność gospodarczą. Można zatem powiedzieć, iż dzięki uczestnictwu w projekcie zatrudnienie/samozatrudnieniu stało się udziałem prawie 45% ogółu beneficjentów ostatecznych objętych wsparciem.

Projekt „Metamorfozy”

W odpowiedzi na drugi konkurs ogłoszony przez WUP w Katowicach w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 dla Działania: 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej przygotował projekt „Metamorfozy”. Adresatem projektu jest 329 osób bezrobotnych powyżej 25 roku życia, w tym 198 długotrwale bezrobotnych (z wyłączeniem absolwentów wszystkich typów szkół). Realizacja projektu rozpoczęła się w kwietniu 2006 roku i zaplanowana została do końca czerwca 2007 roku. Projekt ma na celu zmniejszenie barier na jakie napotykają osoby długotrwale bezrobotne pragnące powrócić na rynek pracy, poprzez szereg zintegrowanych działań:

- aktywizację zawodową 146 osób bezrobotnych, która ma się dokonywać poprzez uczestnictwo w szkoleniach zawodowych. Pozwolą one uzupełnić, zaktualizować lub całkowicie zmienić dotychczasowe kwalifikacje zawodowe, zgodnie z zapotrzebowaniem na lokalnym rynku pracy.
- kurs języka angielskiego, który wyposaży grupę 10 beneficjentów w umiejętności językowe, dzięki którym wzrośnie ich atrakcyjność na krajowym rynku pracy.
- możliwość odbycia 6-miesięcznego przygotowania zawodowego przez grupę 100 beneficjentów, które zaowocuje zdobyciem nowych doświadczeń zawodowych, pogłębieniem dotychczasowych oraz odbudowaniem nawyku pracy.
- kurs „ABC Przedsiębiorczości” dla 73 osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej wyposaży ich w praktyczną i kompleksową wiedzę w tej dziedzinie, a przyznanie im dotacji znacznie ułatwi udźwignięcie ciężarów finansowych towarzyszących zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy.

Realizacja zaoferowanych form wsparcia kosztować będzie 1 638 738,89 zł, z czego 73,74% sfinansowanych zostanie przez Europejskie Fundusz Społeczny, zaś 26,26% przez Fundusz Pracy w dyspozycji powiatu.

Do końca 2006 roku 309 beneficjentów projektu objęto następującymi formami wsparcia:

- przygotowaniem zawodowym - 102 uczestników, którzy nabywają nowe kwalifikacje lub umiejętności zawodowe poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu,
- szkoleniami zawodowymi w tym kursem języka angielskiego - 128 beneficjentów,
- szkoleniem „ABC Przedsiębiorczości” powiązaniem z wypłatą jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, które pozwoliły 48 beneficjentom stworzyć dla siebie własne miejsca pracy.

Beneficjenci projektu skorzystali również z usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

W wyniku uczestnictwa w projekcie zatrudnienie podjęły ogółem 92 osoby, a wydatki poniesione na realizację projektu w 2006 r. osiągnęły pułap 966 478,15 zł.

Projekty adresowane do bezrobotnych kobiet – Działanie 1.6 SPO RZL

Problem bezrobocia wśród kobiet jest traktowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej ze szczególną uwagą - mając na względzie relatywnie trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy, która znajduje odzwierciedlenie w danych statystycznych, kładziemy szczególny nacisk na aktywizację zawodową bezrobotnych kobiet z wykorzystaniem wszystkich dostępnych źródeł finansowania.

Szczególną możliwość w tym zakresie stworzył właśnie Europejski Fundusz Społeczny (a konkretnie Działanie 1.6 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich – Integracja i reintegracja zawodowa kobiet). Jest to działanie adresowane tylko i wyłącznie do bezrobotnych kobiet, które daje możliwość zorganizowania wsparcia maksymalnie kompleksowego oraz uwzględniającego specyfikę, problemy i potrzeby tej kategorii bezrobotnych.

Dlatego też w odpowiedzi na konkurs nr 2/1.6 SPO RZL ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej przygotował i przesłał aż dwa projekty w ramach Działania 1.6 – projekt „Makijaż zmian” oraz „Alfabet biznesu”. Oba zostały rekomendowane do dofinansowania, a projekt „Alfabet biznesu” zajął pierwsze miejsce na liście rankingowej uzyskując największą liczbę punktów.

Projekt „Makijaż zmian”

Projekt „Makijaż zmian” jest adresowany do 60 kobiet bezrobotnych, w tym przede wszystkim do kobiet bez doświadczeń zawodowych, o zdezaktualizowanych kwalifikacjach, powracających na rynek pracy po długiej nieobecności oraz kobiet chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą. Realizacja projektu rozpoczęła się w maju 2006 roku, a planowane zakończenie przewidziane zostało na sierpień 2007 roku. Całkowita wartość projektu wynosi 418 038,71 zł, w tym 334 430,97 zł to wnioskowana kwota dofinansowania pochodząca z Europejskiego Funduszu Społecznego, zaś 83 607,74 zł to wkład własny – środki Funduszu Pracy w dyspozycji samorządu powiatu.

Celem projektu jest wsparcie kobiet na rynku pracy poprzez:

1. Zmotywowanie i podniesienie wiary we własne siły uczestniczek projektu, nabycie umiejętności poszukiwania pracy poprzez uczestnictwo w zajęciach poradnictwa grupowego dla 60 kobiet.
2. Podwyższenie i aktualizacja dotychczasowych kwalifikacji zawodowych dzięki uczestnictwu 50 kobiet w kursach szkoleniowych ("Profesjonalny handlowiec – magazynier" dla 25 osób oraz "Obsługa administracyjno – biurowa firmy" dla 25 osób).
3. Ułatwienie wejścia na rynek pracy 30 kobietom bez doświadczeń zawodowych poprzez zorganizowanie 6-cio miesięcznych staży zawodowych oraz 20 kobietom, które chcą nań powrócić po dłuższej przerwie w zatrudnieniu poprzez organizację 6-cio miesięcznego przygotowania zawodowego w miejscu pracy.
4. Przygotowanie 10 kobiet do podjęcia własnej działalności gospodarczej – szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” oraz doradztwo zawodowe dla kobiet zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej oraz przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 5 kobiet.

Do końca 2006 roku zgodnie z harmonogramem wdrażania oraz wnioskiem projektu udało się zrealizować następujące działania:

1. Zajęcia poradnictwa grupowego dla 59 kobiet w formie warsztatów aktywizujących - w ciągu czterech tygodni uczestniczki uzyskały wiedzę o sobie, o rynku pracy i regułach rządzących tym rynkiem. Uczestniczki zdobyły wiarę we własne siły, umiejętność myślenia o sobie w kategoriach sukcesów i możliwości oraz przełamały strach przed spotkaniem z pracodawcą.
2. Trzy kierunki szkoleń dla 60 bezrobotnych kobiet. Pierwszy z nich to **szkolenie „ABC Przedsiębiorczości”** przygotowujące do samodzielnego prowadzenia własnej firmy. Brało w nim udział 10 kobiet zainteresowanych uruchomieniem własnej działalności gospodarczej i uzyskaniem w ramach projektu bezzwrotnej dotacji na ten cel. Beneficjentki szkolenia opracowały własny biznesplan pod okiem specjalisty, zaś autorki 5 najlepszych - nagrodzone zostały bezzwrotną dotacją na rozpoczęcie działalności gospodarczej sfinansowaną ze środków projektu. W szkoleniach **„Profesjonalny handlowiec-magazynier”** oraz **„Obsługa administracyjno-biurowa firmy”** uczestniczyło po 25 kobiet. Absolwentki szkolenia

„Profesjonalny handlowiec-magazynier” wyposażone zostały w kompleksową wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy na stanowisku handlowca-magazyniera włącznie z obsługą wózków widłowych. Absolventki szkolenia „Obsługa administracyjno-biurowa firmy” zostały wszechstronnie przygotowane do pracy na stanowiskach biurowych, przede wszystkim w sektorze prywatnym. Dodatkowo w trakcie uczestnictwa w szkoleniach bezrobotne kobiety samotnie wychowujące dziecko (dzieci) do 7 roku życia mogły skorzystać ze wsparcia towarzyszącego w postaci refundacji kosztów opieki nad dzieckiem.

3. Rozpoczęcie 6-cio miesięcznych staży zawodowych przez 30 kobiet oraz 6-cio miesięcznego przygotowania zawodowego przez 19 uczestniczek projektu.

W roku 2006 na realizację projektu wydatkowano ogółem kwotę 85 394,66 zł.

Projekt „Alfabet biznesu”

Projekt adresowany jest do 25 bezrobotnych kobiet z Dąbrowy Górniczej, które w samozatrudnieniu dostrzegają poważną, a często jedyną szansę na aktywność zawodową. Całkowita wartość projektu wynosi 338 729,00 zł, z czego deklarowany wkład własny stanowi 20% wartości projektu, tj. 67 745,80 zł. Realizacja projektu rozpoczęła się we wrześniu 2006 roku i będzie on wdrażany do końca lutego 2007 roku.

Głównym jego celem jest umożliwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej 25 beneficjentkom projektu. Zostanie on osiągnięty poprzez realizację następujących celów cząstkowych:

- podniesienie wiary we własne siły, przełamanie strachu przed decyzją o założeniu własnej firmy poprzez aktywizujące warsztaty „miękkie” dla 25 kobiet,
- wyposażenie w kompleksową wiedzę w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej grupy 25 osób poprzez szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” oraz doradztwo,
- ograniczenie barier finansowych związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej poprzez przyznanie 25 dotacji na ten cel.

Podstawową formą wsparcia w ramach niniejszego projektu jest dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej, która zostanie uzupełniona poprzez merytoryczne szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” połączone z fakultatywnym

doradztwem, a także poprzez „miękkie” warsztaty aktywizujące. Uczestnictwo w aktywizujących warsztatach „miękkich” przyczyni się do podniesienia poziomu samooceny, nauczy jak radzić sobie ze stresem oraz zwiększy wiarę we własny sukces. Kompleksowe szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” wraz z fakultatywnym doradztwem dostarczy natomiast uczestnikom projektu praktycznej wiedzy w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Do końca 2006 roku wdrożone zostały następujące działania:

1. Zorganizowanie „Warsztatów aktywizujących” dla 25 uczestniczek projektu.
2. Przeprowadzenie szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” dla 25 beneficjentek ostatecznych projektu.
3. Przyznanie 11 absolwentkom szkolenia „ABC Przedsiębiorczości” jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Na ich realizację wydatkowano ogółem kwotę 148 011,80 zł.

II.4 AKTYWIZACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizuje także działania adresowane do osób niepełnosprawnych. Są to pośrednictwo pracy oraz szkolenia. Działania te stanowią elementy rehabilitacji zawodowej, mającej na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia.

W 2006 r. Urząd dysponował 108 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych, na które skierowano 86 osób. Pracę w wyniku wydanych skierowań podjęły 47 osoby, co oznacza 54,65 % efektywność zatrudnieniową pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2006 r. Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował szkolenia dla osób niepełnosprawnych mające na celu zwiększenie szans tych osób na rynku pracy. Szkolenia finansowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2006 roku skierowano na szkolenia 41 osób. Efektywność zatrudnieniowa tych szkoleń wyniosła 17,5% (dla porównania 12,5% w roku 2005).

W ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane były m.in. następujące kierunki szkoleń: obsługa komputera, profesjonalna obsługa firmy,

operator koparko-ładowarki, kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym, spawanie, pracownik ochrony, ABC Przedsiębiorczości, opiekunka do dzieci i osób starszych, język angielski, diagnosta stacji kontroli pojazdów, masaż II i III stopnia, obsługa komputera i kas fiskalnych.

III. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI I WSPIERANIE ROZWOJU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W DĄBROWIE GÓRNICZEJ - PROJEKT „POZIOM WYŻEJ” WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW EFS

Aby Powiatowy Urząd Pracy mógł sprawnie i efektywnie realizować zadania w obszarze aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych niezbędną jest profesjonalnie przygotowana i wykwalifikowana kadra, która na bieżąco doskonali swoje kompetencje zawodowe.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia w Dąbrowie Górniczej jest szczególnie istotne w obliczu faktu, iż klientami dąbrowskiego Urzędu są osoby w różnej sytuacji społeczno-demograficznej, z szerokim wachlarzem potrzeb i oczekiwań wobec Urzędu. Aby im sprostać niezbędny jest ciągły rozwój zawodowy pracowników, co więcej - powinien być on kompleksowy, tj. realizowany zarówno w obszarze wiedzy merytorycznej, jak również zdolności komunikacyjnych i interpersonalnych, a także w zakresie posługiwania się językami obcymi.

Celem stworzenia warunków dla wielowymiarowego i systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników dąbrowskiego Urzędu Pracy przygotowaliśmy projekt „Poziom wyżej” w ramach Działania 1.1 „Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy”. Na jego realizację pozyskaliśmy 344 706,80 zł ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego bez konieczności zabezpieczania wkładu własnego (100% finansowanie zewnętrzne = EFS + budżet państwa).

Oferowane w ramach projektu wsparcie dobrane zostało na podstawie dokładnej analizy stanu faktycznego w oparciu o indywidualne ankietowe badanie potrzeb szkoleniowych oraz ścieżek rozwoju zawodowego pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej. W projekcie założono wdrożenie

2 głównych form wsparcia: szkoleń i studiów podyplomowych. Planuje się realizację szkoleń dla 38 beneficjentów w trzech obszarach:

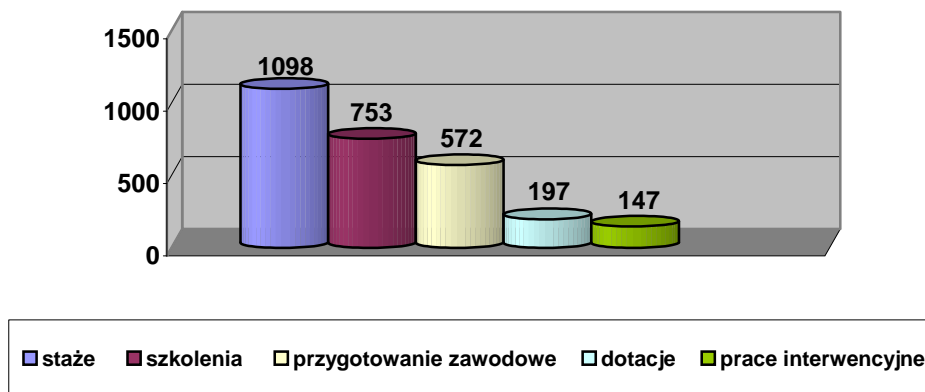
- 1) Merytorycznym dla 35 osób,
- 2) Zdolności interpersonalnych i komunikacyjnych dla 35 osób,
- 3) Umiejętności językowych dla 11 osób (język angielski oraz język niemiecki).

Obszar wiedzy merytorycznej, a także zdolności komunikacyjnych i interpersonalnych planuje się także rozwijać w sposób kompleksowy poprzez zorganizowanie studiów podyplomowych dla 12 uczestników projektu.

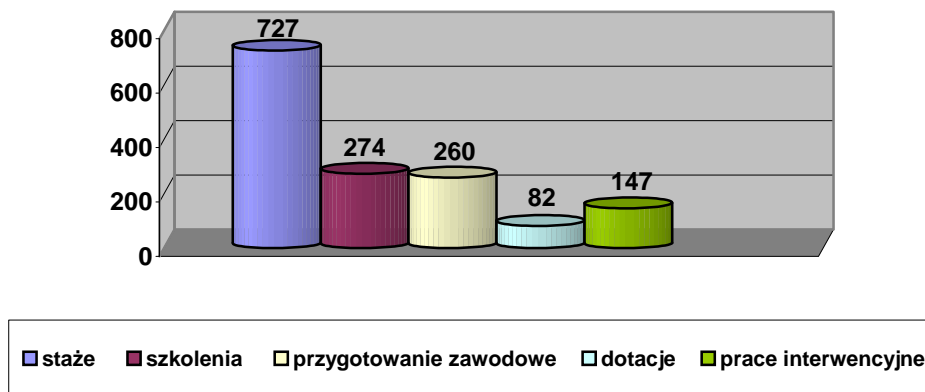
Powyższy dobór form wsparcia jest innowacyjny dla pracowników dąbrowskiego Urzędu Pracy, którzy dotychczas bez wsparcia ze strony EFS nie mieli możliwości tak pełnego realizowania planów w zakresie rozwoju zawodowego. Zaimplementowane formy wsparcia skutecznie przyczynią się do ograniczenia barier na jakie napotyka nasza kadra w codziennej pracy.

Projekt realizowany jest w okresie od września 2006 roku do marca 2008 roku.

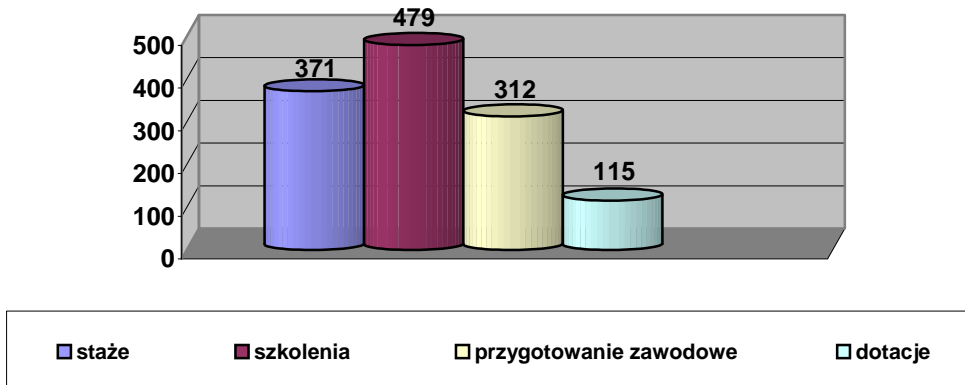
Liczba uczestników programów rynku pracy w 2006 r.

Liczba uczestników programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy w 2006 r.

Liczba uczestników programów rynku pracy finansowanych ze środków EFS w 2006 r.

**WYDATKI FUNDUSZU PRACY
NA PROGRAMY RYNKU PRACY REALIZOWANE
W 2006 ROKU**

Lp.	NAZWA PROGRAMU		
		w tys.	w %
1.	Stáže zawodowe	2 401,0	40,4
2.	Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	925,7	15,6
3.	Przygotowanie zawodowe	811,4	13,7
4.	Prace interwencyjne	359,7	6,1
5.	Szkolenia	352,7	5,9
6.	Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia miejsc pracy	188,6	3,2
7.	Programy wspierające (m.in. refundacja kosztów: przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, sprawowania opieki nad dzieckiem lub osobą zależną)	48,1	0,8
8.	Roboty publiczne	21,6	0,4
9.	Projekty współfinansowane z EFS (wkład własny)	827,0	13,9
OGÓŁEM		5 935,8	100

**WYDATKI EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO
NA PROJEKTY REALIZOWANE W 2006 ROKU**

TYTUŁ PROJEKTU	DZIAŁANIE	WYDATKI
„Teraz Twój krok”	1.2	700 216,07
„Pierwszy etat, czy pierwszy biznes?”	1.2	543 566,84
„Przebudzenie”	1.3	747 779,53
„Metamorfozy”	1.3	966 478,15
„Makijaż zmian”	1.6	85 394,66
„Alfabet biznesu”	1.6	148 011,80
OGÓŁEM :		3 191 447,05